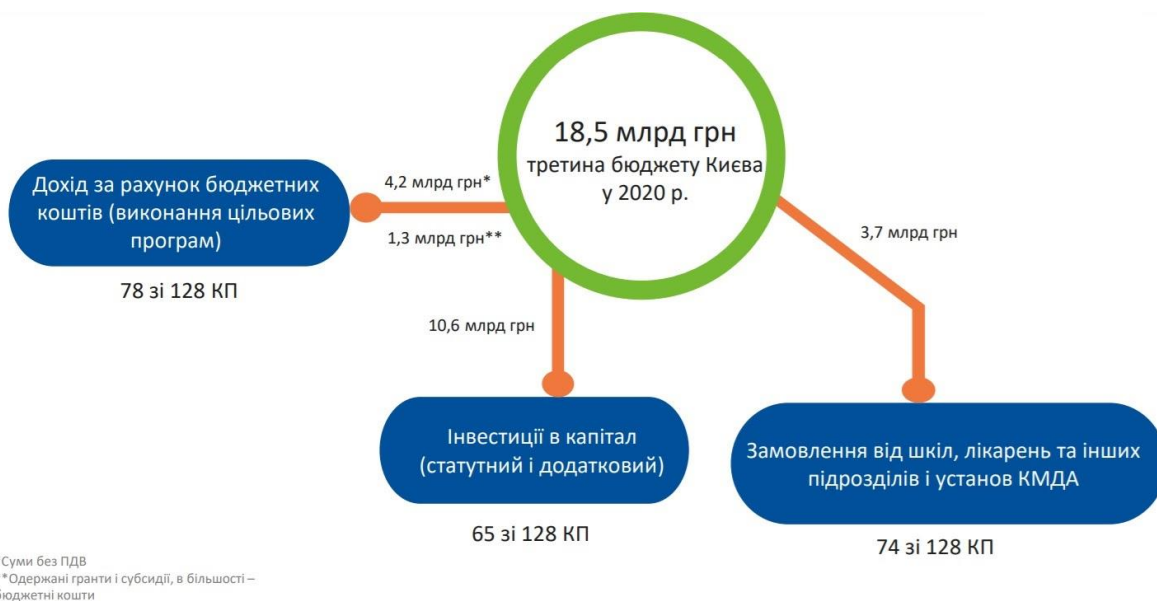

ТРЕТИНА БЮДЖЕТУ КИЄВА ЙДЕ КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВАМ, ДЕ ЇХ ЛЕГКО РОЗКРАДАТИ. КП СЛІД ПРИВАТИЗУВАТИ, А ГРОШІ РОЗПОДІЛЯТИ НА ТЕНДЕРАХ

18,5 млрд грн або третину бюджету Києва у 2020 році Київрада вирішила розподілити через комунальні підприємства. Це збільшує ризики розкрадання коштів на будівництві в столиці, організації непрозорих та дискримінаційних закупівель, завищення вартості робіт, укладення фіктивних договорів з метою виведення коштів з підприємства та їх подальшого привласнення.

Для того, щоб знизити ризики зловживань з грошима киян, потрібно приватизувати понад 50 комунальних підприємств, які діють на конкурентних ринках, посилити контроль за 15 найбільшими одержувачами бюджетних коштів, посиливши можливості Київаудиту, та призначити незалежні наглядові ради на найбільших КП. До таких висновків дійшли економісти Центру економічної стратегії та експерти Центру Ейдос у своєму [дослідженні](#).

«Під час виділення коштів комунальним підприємствам Київській міській раді потрібно оцінювати економічний ефект, і не створювати нових комунальних підприємств, а шукати способи забезпечити потреби ринковими механізмами. Київ - столиця України і тут найбільша в країні конкуренція», - про це заявив Богдан Прохоров, один з авторів дослідження та економіст Центру економічної стратегії.

Оригінал графіку можна знайти у презентації, яка [опублікована тут](#).

Альтернативною приватизації може стати трансформація окремих КП у підрозділи КМДА, що збільшить відповідальність за порушення. «Після реформи Київтранспарксервісу та публікації тендерів на Прозорро.Продажі, орендна плата по деяким майданчикам виросла в 7 разів, а в середньому по Києву - на 175%. Відповідальності за попередні періоди ніхто не поніс, тому що очільники комунальних підприємств в разі неефективності ризикують тільки звільненням», - про це заявила Ольга Балицька, депутатка Київради 8 скликання, радниця Київського міського голови, під час презентації дослідження.

Першочергових дій з боку влади потребують комунальні "інвестбуди". Вони неодноразово ставали фігурантами журналістських та кримінальних розслідувань. У 2020 році на капітальні потреби

будівельних КП Київрада витратила майже 5 млрд грн, ще 100 млн грн надійшли з міського бюджету напряму, а ще 44 мільйони - через закупівлі комунальних установ.

Також серед КП, які потрібно щонайшвидше приватизувати, муніципальні ринки та організатори ярмарок, з якими пов'язані тіньові грошові потоки та корупція, комунальна мережа аптек та 9 КП шкільного харчування, які працюють на висококонкурентних ринках.

«Похабне відношення до грошей громади призводить до нерозвитку Києва та останніх місць міста (в рейтингах) екології, навчання, трафіку, медицини та всього іншого. Потрібно закрити 90% комунальних підприємств та жорсткіше підходити до контролю за тими, що залишаться у власності», - про це заявив Максим Бахматов, засновник ГО «Офіс трансформації».

Окрім приватизації особливої уваги та контролю потребують великі комунальні підприємства — Київський метрополітен, Київтеплоенерго та Київпастрас, які за своїми доходами порівнювані з великими державними підприємствами, але при цьому вони не мають незалежних наглядових рад.

Наталка Макогон, заступниця начальника КП «Київський метрополітен», під час презентації запевнила, що підприємство робить кроки до більшої прозорості та підзвітності: «Ми в метрополітені не так давно перейшли на європейську систему фінансової звітності, проходимо регулярно незалежні аудити, були першими, хто зайшов на систему Prozorro, і система неодноразово нагороджувала підприємство за прозорі тендери».

Відсутність повноцінних керівників у київських КП, призначених за конкурсами, заважає підприємствам розвиватися та покращувати свою рентабельність. Наприклад, «Інформатика», «Київзеленбуд» чи «Київтранспарксервіс», упродовж 2017-2020 рр. не мали повноцінного керівника більше 2,5 років.

Поганий фінансовий стан великих київських КП підтверджує, що потрібна реформа їх управління. Згідно з [дашбордом](#) з даними КП столиці за 4 роки, лише одне КП з топ-15-ти одержувачів бюджетних коштів має високий рівень рентабельності, як в 2020 році, так і в попередні роки – КП «Київкомунсервіс». Решта з них або є збитковими, або мають майже нульову рентабельність.

Найвищий абсолютний збиток мало КП «Київський метрополітен» (більше 1 млрд грн), проте його відносний рівень збитковості не є критичним (-2,3%). А КП «Інженерний центр» на кінець 2020 року взагалі мав від'ємне значення власного капіталу, що свідчить про високу ймовірність банкрутства.

Дослідження підготовлене за фінансової підтримки Atlas Network.